

وزارت تحصیلات عالی افغانستان
دانشگاه هرات
دانشکده ژورنالیزم و ارتباطات جمعی
دیپارتمنت ژورنالیزم

برنامه‌ی درسی مضمون: روزنامه‌نگاری آنلاین / چند رسانه‌ای

✍️ **معلومات عمومی**

- ★ **سمستر: دوم**
- ★ **صنف: چهارم**
- ★ **سال تحصیلی: ۱۳۹۴ خورشیدی**
- ★ **دیپارتمنت‌ها: ژورنالیزم**
- ★ **کود مضمون:**
- ★ **نوعیت مضمون: (اختیاری □، اساسی □، پوهنتون شمول □، اختصاصی ■)**
- ★ **تعداد کریدت: ۳**
- ★ **تعداد ساعات درسی در هفته: ۴ ساعت (یکشنبه‌ها و پنجشنبه‌ها)**
- ★ **ساعت‌های ملاقات حضوری: ۹-۱۲ صبح‌ها**
- ★ **استاد مضمون: فیصل کریمی**
- ★ **شماره‌ی تماس استاد: ۰۰۹۳۷۹۸۸۱۶۱۲۴ – ۰۰۹۳۷۰۸۱۹۸۶۶۸**
- ★ **آدرس ایمیل‌های استاد: fslkarimi@gmail.com onlinejournalism@faisalkarimi.com**
- ★ **وبسایت استاد: www.Faisalkarimi.com**

✍️ **اهمیت و ضرورت مضمون:**

روزنامه‌نگاری آنلاین یا سایبرژورنالیزم، رشته جدیدی از روزنامه‌نگاری است که با انفجار اطلاعات و بوجود آمدن شبکه اینترنت تحول عظیمی در عرصه اطلاع‌رسانی ایجاد کرده است. تاجاییکه امروز روزنامه‌نگاری در رسانه‌های سنتی در مقابل

روزنامه نگاری در فضای آنلاین رنگ باخته و برای جبران این امر این رسانه ها به فضای دیجیتال و وب نیز روی آورده اند. سرعت در اطلاع رسانی اصلی ترین عنصر است که روزنامه نگاری آنلاین را به روزنامه نگاری نوشتاری تحمیل کرده است و با این وجود روزنامه نگاران باید تکنیک های نوین رقابت را که برخاسته از فن آوری های نوین است، بیاموزند تا بتوانند به زودترین فرصت پیام های رسانه یی به دورترین نقطه جهان بفرستند.

تشریح دوره:

این دوره برای دانشجویان ژورنالیزم مهارت های نظری و عملی گزارشگری چند رسانه ای را در فضای وب یاد می دهد که چطور این گزارش ها را تهیه و در وب سایت و وبلاگ پست نمایند. دانشجویان در این کورس با چشم انداز، ابزارها و ادبیات، تکنیک های چند رسانه ای برای تهیه و انکشاف پروژه های چند رسانه ای آشنا خواهند شد. این دوره به تولید یک روزنامه آنلاین تمرکز خواهد کرد. دانشجویان مهارت های نویسندگی، گزارشگری، ویراستاری، مبانی زبان اچ تی ام ال، سیستم مدیریت محتوا، ادیت صفحات وب و کار با یک وب سایت خبری را نیز فرا خواهند گرفت. این دوره این مسئله را که چگونه رابطه با مخاطبان را می توان به رابطه های دوسویه و تعاملی در فضای اینترنت تبدیل کرد نیز بررسی می کند؛ مشکلات اخلاقی که را که ممکن است از فن آوری های جدید ناشی شوند و چگونه ساختار سازمان های خبری ممکن است با فن آوری تغییر کند نیز به بحث میگیرد.

اهداف دوره:

دانشجویان از طریق سخنرانی های درسی، سیمینارها و بحث های صنفی و مطالعه منابع بررسی خواهند کرد که چگونه انقلاب دیجیتال و اینترنت بر ژورنالیزم تاثیر گذاشته است. دانشجویان ژورنالیزم اصول و مبانی اصول و مبانی نشر در وب را از برنامه ریزی و طراحی یک وب سایت جدید تا تولید و انتشار گزارش های چند رسانه ای با همگرایی متن، عکس، ویدیو، صدا و گرافیک در جلسات صنفی و لابراتور کامپیوتر و تمرین های عملی و گروهی یاد خواهند گرفت.

این کورس به دانشجویان خواهد آموخت که چطور از سخت افزارها و نرم افزارهای طرای صفحات وب برای خلق ایده ها و مطالب در فضای اینترنت استفاده نمایند

دانشجویان فرا خواهند گرفت که چه اصولی باید در نویسندگی، روایت و تهیه گزارش ها در فضای آنلاین رعایت شود. هر کدام از دانشجویان با انتخاب یک خبر و سوژه یک گزارش چند رسانه ای نیز تهیه و مهارت های گزارشگری و ویراستاری شان را تقویت خواهند کرد. آنها می آموزند که یک وب سایت را چطور مدیریت کنند و روزانه مطالب خبری و تحلیلی را بروز رسانی نمایند.

دانشجویان یاد میگیرند که چگونه با دستگاه ها و ابزارهای صدا و تصویر در رسانه های چند رسانه ای، پروژه های دوسویه تعاملی کارکنند؛ تاثیر فن آوری موبایل را بررسی نمایند و یاد بگیرند که با فن آوری های درحال ظهور سازگار شوند، و ارزشهای اساسی ژورنالیزم و نقش آن را در جامعه دموکراتیک به خاطر بسپارند. همچنان آنها خواهند آموخت که مهارت های ارتباطی حرفه ای و میان فردی را برای شرکت در پروژه های گروهی چطور بکار ببرند.

روش تدریس

- ۱- این درس رویکرد آموزشی و تدریس سه گانه ای اتخاذ می کند. جلسات سنتی سخنرانی، بحث یا سیمینار و مطالب آموزشی عملی و تمرین ها را در آزمایشگاه کمپیوتر در هم می آمیزد.
- ۲- روش اصلی ارائه ی درس در صنف به صورت گفتگویی خواهد بود. دانشجویان با مرور درس جدید و داشتن آمادگی قبلی در ساعت درسی درباره ی موضوع درس با استاد و یکدیگر به گفتگو خواهند پرداخت.
- ۳- تشریح فشرده ی درس جدید و نکات نظری و پیچیده ی آن
- ۴- به بحث گذاشتن موضوع درس جدید و تشویق دانشجویان به سهم گیری و نظردهی مستقیم و فعال
- ۵- طرح پرسش و پاسخ دوطرفه ، میان استاد و دانشجویان
- ۶- تاکید بر فعالیت بیشتر درحوزه ی عملی مربوط به مضمون
- ۷- ارائه پروژه های عملی و برقراری ارتباط با دانشجویان در رابطه به موضوعات درسی از طریق شبکه ی اجتماعی فیس بوک و وب سایت استاد، وب سایت صنف دانشجویان باید مرتب، وب سایت صنف، وب سایت استاد و صفحه فیس بوک صنف را چک کنند).

وجایب استاد :

- ۵- آماده گی تدریس مضمون و تشریح درس و نکات مرتبط به آن
- ۲- معرفی منابع درسی و کمک درسی برای دانشجویان
- ۳- ایجاد فضای گفتگوی سازنده میان استاد و دانشجویان و نیز خود دانشجویان در صنف
- ۴- کمک به دانشجویان در تهیه وظایف خانه گی و راهنمایی در تهیه سیمینارهای دانشجویان

- ۵- رهنمایی دانشجویان در ساخت وبلاگ‌ها، وب سایت و روزآمد کردن آن و افزایش فعالیت های حرفه‌یی از طریق شبکه های اجتماعی (فیس بوک، تویتر و یوتیوب) و وب سایت ها
- ۶- کمک به دانشجویانی که مشکلی در فهم مسایل و یا انجام وظایف خانه گی دارند ، در غیر ساعات درسی
- ۷- ارزشیابی و بررسی فعالیت‌های دانشجویان

✍ مکلفیت‌های دانشجویان :

- ۵- آمادگی برای پیشبرد درس و مطالعه‌ی منابع درسی مضمون
- ۲- سهم گیری روزانه در بحثها و گفتگوهای درسی هم در صنف و هم در فضای مجازی
- ۳- شرکت در امتحان میان‌سمستر و سمستر و انجام وظایف خانه گی بر اساس آنچه استاد راهنمایی میکند.
- ۴- حضور در ساعت های درسی به وقت معین و آمادگی برای پرسش و پاسخ در باره‌ی موضوع درس
- ۵- ارائه کارهای خانگی و عملی به وقت معینه در وبلاگ و صفحه فیس بوک
- ۶- مراعات نظم و دسیپلین (اخلاق حسنه، احترام به نظرات همصنفی‌ها، خاموش کردن موبایل در صنف و...)
- ۷- مراعات نمودن نظافت صنف و محیط درسی.
- ۸- ساخت وبلاگ شخصی و نوشتن خبرها، گزارش ها و مطالب برای درج در وبلاگ یا وب سایت.
- ۸- استفاده از کتابخانه ، اینترنت و سایر منابع قابل دسترس

✍ امکانات و چگونه گی استفاده از آنها:

- ۵- تحقیق میدانی
- ۲- کتابخانه شعبه‌ی ژورنالیزم
- ۳- تحقیق اینترنتی
- ۴- استفاده از مرکز اینترنت دانشگاه برای بروز کردن وبلاگ‌ها

امکانات مورد نیاز برای دانشجویان در پیشبرد بهتر فعالیت های عملی:

۱- لپ تاپ

۳- فلش میموری ۲ جی بی

۴- فلش مخصوص برای وصل شدن به اینترنت

۵- کامره دیجیتال عکاسی

یادداشت: پیشنهاد می گردد که دانشجویان از امکانات دست داشته‌ی شان بصورت مشترک استفاده کنند.

ارزشیابی:

- ۱- اخلاق و حضور فعال صنفی: ۱۰ نمره
- ۲- ساخت وبلاگ، حساب فیس بوک و یوتیوب ۱۰ نمره
- ۳- (پادکست و وادکست) ۱۰ نمره
- ۴- گزارش چند رسانه ای گروهی ۵ نمره
- ۵- گزارش چند رسانه ای فردی ۱۰ نمره
- ۶- گزارش ۵۰۰ کلمه در فضای وب ۱۰ نمره
- ۷- آزمون نهایی ۴۵ نمره

چگونه گی امتحان :

نوشتاری ● تقریری ○ عملی ●

- یاد داشت : شمار هر بخش پرسش ها و نمره‌ی هر پرسش در برگه امتحان مشخص می شود.

چگونه گی طرح پرسش های امتحان :

تشریحی ● چهار جوابه ● انتخابی ● جواب کوتاه ● تعریف ها و اصطلاحات ●

منابع و مراجع :

- ۱- کتاب روزنامه نگاری سایبر نوشته دکتر یونس شکرخواه
- ۲- کتاب روزنامه نگاری الکترونی نوشته مایک وارد ترجمه علی اصغر کیا
- ۲- اصول روزنامه نگاری آنلاین، نوشته محمد رضا نادری گیسو
- ۳- اینترنت و جامعه، نوشته اسلوین جیمز
- ۴- روزنامه نگاری پس از اینترنت، نوشته یانیک استین، ترجمه مینوخانی
- ۵- روزنامه نگاری آنلاین، نوشته جیمز سی فوست
- ۶- روزنامه نگاری آنلاین، نوشته ریچارد کریگ
- ۷- وبلاگ نویسی و روزنامه نگاری، نوشته محمد سلطان آبادی
- ۸- مواد آموزشی روزنامه نگاری آنلاین اکادمی زیگک زاگ بی بی سی
- ۹- کتاب رهنمای کوچک روزنامه نگاری آنلاین نوشته امید پارسا نژاد
- ۱۰- کتاب امپر یالیسم سایبر ترجمه دکتر پرویز علوی
- ۱۱- کتاب انفجار خاموش نوشته دکتر یونس شکرخواه
- ۱۲- روابط عمومی الکترونیک نوشته مهدی مومنی نورآبادی
- ۱۳- فصلنامه مطالعات سایبر ژورنالیزم از انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی ایران

امکانات مورد نیاز برای دانشجویان در پیشبرد بهتر فعالیت های عملی:

- ۱- لپ تاپ
- ۳- فلش میموری ۴ جی بی
- ۴- فلش مخصوص برای وصل شدن به اینترنت

۵- کامره دیجیتل عکاسی

۶- دستگاه ضبط صدا

یادداشت: پیشنهاد می گردد که دانشجویان از امکانات دست داشته‌ی شان بصورت مشترک استفاده کنند.

مفردات و برنامه صنف روزنامه نگاری آنلاین

هفته ۱

سخنرانی: معرفی برنامه، آشنایی با دانشجویان.

چشم انداز روزنامه نگاری آنلاین. رئوس روزنامه نگاری آنلاین محلی و بین المللی.

اینترنت چیست و وب چگونه کار میکند.

ابزار و مجموعه اصطلاحات و واژگان کار با وب

هفته ۲

روزنامہ نگاری آنلاین چیست و چگونه تکامل یافته است. تاریخی مختصر از اینترنت

و انقلاب دیجیتال، و تاثیر آن بر روزنامه نگاری در جهان و در افغانستان، یک مطالعه موردی

محلی یا منطقه ای ارائه می شود.

آزمایشگاه: معرفی نمونه هایی از سایت های خبری و گزارش های آنلاین

هفته سوم:

سمینار: اصول نوشتن و تدوین برای وب، مطالب برای انتشار در مجله وب باید آماده و تدوین

هفته چهارم:

سخنرانی: طراحی وب سایت، اچ تی ام ال و سیستم های مدیریت محتوا

آشنایی با نرم افزارهای طراحی وب

هفته پنجم:

سخنرانی: گزارش های چند رسانه ای، المان های رسانه ای، ابزارهای رسانه های

ویدیو، متن؛ عکس، صدا، گرافیک

هفته ششم:

ابزارهای رسانه های ویدیو، متن؛ عکس، صدا، گرافیک، گزارشگری و نویسندگی برای وب.

هفته هفتم:

سخنرانی: کار با صدا و عکس در فضای آنلاین (سلاشو شو)
آزمایشگاه: نرم افزارهای تدوین صدا و عکس

هفته نهم:

برنامه ریزی یک پروژه صنفی چند رسانه های، مجله وب یا وب سایت خبری

هفته هشتم

سیمینار تحلیل وب سایت خبری: دانشجویان و بسایت خبری محلی و یا خارجی را تشریح و بررسی می کنند که به عنوان معیار برای پروژه مجله وب کلاس به درد خواهد خورد.

هفته ۹

بلاگها و روزنامه نگاری مشارکتی. همکاری مخاطبان با و بسایتهای خبری.
ساخت وبلاگ و چگونگی کار با سیستم مدیریت محتوای ورد پرس
آزمایشگاه: کار عملی با سیستم ورد پرس

هفته دهم

چند رسانه ای و تاثیر متقابل و دو سویه: تغییر داستان گویی، خبرنگاری روزنامه نگارانه. بحث و تعیین مطالبی که دانشجویان برای مجله وب صنف تولید خواهند کرد، با تاکید بر طر حهای چند رسانه ای (ویدیو، صدا، متن عکس، اسلاید و گرافیک و نقشه) آزمایشگاه: قرار دادن مطالب شنیداری در مجله وب. آشنایی با نرم افزارهای تدوین صدا: آدوب آیو دیشن یا کول ادیت.

هفته ۱۱

اصول اساسی فیلم و عکس برای وب گرافیک ها، نمایش های اسلایدی - شنیداری و دیداری و سایر شکل های ارائه تصویری و دیداری اطلاع دهنده و دو سویه آشنایی با نرم افزارهای تدوین ویدیو و عکس: آدوب پریمیر پرو، فاینل کت و فوتوشاپ

هفته ۱۲

اتاقهای خبر چندرسانه ای: چگونه اینترنت در حال تغییر دادن ساختار سازما نهی خبری است. تاثیر فن آوری موبایل بر تولید و انتشار خبر از ارسال متن خبرها به صورت پیام به تلفن همراه تا پادکست ها و سایر قالبها و شکل های جدید. آزمایشگاه: مطالب ویدیویی را در مجله وب قرار دهید. آشنایی با ساختن یک پادکست و وادکست. ساخت اکونت در یوتیوب و انتشار ویدیو در یوتیوب.

هفته ۱۳

سخنرانی: مسایل اخلاقی و حقوقی روزنامه نگاری آنلاین پروژه های چندرسانه ای آماده شود. آزمایشگاه: پادکست ها را در مجله وب قرار دهید.

هفته ۱۴

سمینار: بحث درباره بازار کار و فرصتها برای کار در روزنامه نگاری آنلاین در منطقه یا کشور. ارزیابی مجله وب وبلاگ صنف. آزمایشگاه: تمام کردن و اخذ تصمیم درباره مجله وب.

هفته ۱۵

سمینار: ارائه گزارش های چند رسانه ای و کار عملی

هفته ۱۶ - نتیجه گیری ها و پرسش به پاسخ ها و رهنمایی امتحان.

بهروز باشید!